

**SPRAVODLIVEJŠIA
EURÓPA PRE
ZAMESTNANCOV**

PROGRAM
EURÓPSKEJ
ODBOROVEJ
KONFEDERÁCIE K
EUROVOL'BÁM 2019

- 1. Eurovoľby, ktoré sa konajú 23. až 26. mája 2019**, budú rozhodujúce pre pracujúcich ľudí. V eurovoľbách si zvolíme nový Európsky parlament, ktorý buď vytvorí z EÚ lepšie miesto, alebo úplne podkope európsku spoluprácu, ktorá funguje tu už veľa rokov.
- 2.** Európska odborová konfederácia (EOK) s približne 45 miliónmi odborárov združených v 90 konfederáciách v 38 krajinách je presvedčená, že je možné vytvoriť spravodlivejšiu Európu pre zamestnancov, založenú na **demokracii a sociálnej spravodlivosti, kvalitných pracovných miestach a vyšších mzdách, spravodlivom prechode** na nízkouhlíkové hospodárstvo a digitálne hospodárstvo. Na tomto by mala byť založená nová sociálna zmluva pre Európu.
- 3.** Silnejšie a rozsiahlejšie kolektívne vyjednávanie - rokovania medzi odborovými zväzmi a zamestnávateľmi - sociálny dialóg a participácia zamestnancov v každej krajine EÚ sú nevyhnutné na dosiahnutie **spravodlivejšej Európy a demokracie**.
- 4.** EOK vyzýva všetkých odborárov a občanov, aby **hlasovali** v európskych voľbách a aby hlasovali za strany a kandidátov, ktorí podporia naše odborárske požiadavky a vytvoria lepšiu budúcnosť pre ženy a mužov, mladých a starších ľudí v Európe.

KRÍZA ZANECHALA HLBOKÉ JAZVY

- 5.** Kríza zanechala hlboké jazvy na životoch zamestnancov. Mzdy mnohých ľudí sú dnes nižšie ako pred desiatimi rokmi. Verejné služby boli zredukované a ľudské práva oslabené. Pomalé oživenie hospodárstva a klesajúca nezamestnanosť musia priniesť výhody pre mnohých zamestnancov.
- 6.** Zamestnanci sú pochopiteľne rozčarovaní. Rastúce nerovnosti, nedostatok bezpečných a dobre platených pracovných miest, neregulovaná globalizácia, nedostatok spravodlivého a koordinovaného prístupu EÚ k migrácii a zmena klímy viedli k neistote a strachu. Európska únia čelí odporu voči úsporám a deregulácii, ktoré môžu zhoršiť postavenie zamestnancov, dôchodcov a mladých ľudí. T o podnietilo rast nacionalistických, protieurópskych a krajne pravicových síl.

SPRAVODLIVEJŠIA EURÓPA PRE ZAMESTNANCOV

- 7.** Zmena je možná. Európa môže byť hnacou silou sociálneho pokroku. Nacionalizmus neposkytuje žiadne riešenie problémov, ktorým čelíme v súčasnosti – nie na silu monopolov a vyhýbanie sa daňovým povinnostiam nadnárodných spoločností, nízkym mzdám a chudobe, zmene klímy, znečisteniu alebo boju

proti terorizmu. Spoločne EÚ a členské štáty majú právomoc zabezpečiť, aby sme všetci mali spravodlivý podiel na bohatstve, ktoré pomáhame vytvárať.

- 8.** EOK vytvára tlak na európskych lídrov na zmenu politiky a už vidíme určité zlepšenia. Po silnom tlaku odborov vytvorila EÚ nový investičný plán, prijala „Európsky pilier sociálnych práv“, predložila nové legislatívne iniciatívy na zlepšenie pracovných podmienok a dosiahla určitý pokrok v oblasti udržateľnejších hospodárskych politík. Sú to dôležité zmeny, ale nie sú dostatočné. Európska únia musí ísť ešte ďalej a vytvoriť novú „sociálnu zmluvu“, ktorá bude ponúkať všetkým občanom spravodlivejšiu a rovnocennejšiu spoločnosť s reálnymi príležitosťami pre všetkých.

DEMOKRACIA

- 9.** **Demokracia je ohrozená extrémistami** - v rámci EÚ, na našich hraniciach aj mimo nej. EOK požaduje od EÚ kroky na obranu demokracie a demokratických princípov, práv odborových zväzov a práv žien, dodržiavanie zásad právneho štátu, uplatňovanie nulovej tolerancie nenávisťných prejavov, zlepšenie demokratickej účasti a zachovanie práv ľudí, odborov a občianskej spoločnosti na boj za verejný záujem.
- 10.** Demokracia musí ísť nad rámec hlasovania a musí zahŕňať skutočnú účasť na politických rozhodnutiach, ako aj **demokratickú participáciu** v spoločnosti a na pracovisku. Národné vlády musia prestať obviňovať Európsku úniu za zlé rozhodnutia, ktoré vlády uložili mimo riadneho demokratického rozhodovacieho procesu EÚ.
- 11.** Zdravý **sociálny dialóg** a efektívne **kolektívne vyjednávanie**, najmä na odvetvovej úrovni, sú základnými nástrojmi hospodárskej a sociálnej demokracie. Musí sa posilniť právo zamestnancov na informácie, konzultácie a participácia na meniacom sa svete práce, a to aj prostredníctvom európskych zamestnaneckých rád.
- 12.** EÚ musí do zmluvy o EÚ zaviesť protokol o sociálnom pokroku s cieľom uprednostniť sociálne práva pred hospodárskymi slobodami.

KVALITNÉ PRACOVNÉ MIESTA A VYŠŠIE MZDY

- 13.** Európa potrebuje **nové hospodárske politiky** na podporu rastu, ktorý bude prinášať prospech všetkým, nielen niekoľkým. Je potrebné zaviesť progresívne a trvalo udržateľné hospodárske reformy, aby sa hospodárska politika

EÚ stala „spravodlivou a sociálnejšou“, aby sa obnovili verejné a súkromné investície a aby sa vytvorili nástroje na ochranu zamestnancov pred hospodárskou krízou. Reformy rozpočtu EÚ, menovej únie a tvorby hospodárskej politiky musia zabezpečiť, že sociálna spravodlivosť ide ruka v ruke s hospodárskou konkurencieschopnosťou.

14. Na prerozdelenie bohatstva, financovanie verejných služieb a sociálnej ochrany a riešenie sociálnych problémov spôsobených globalizáciou, dekarbonizáciou a digitalizáciou sú potrebné spravodlivejšie a progresívnejšie daňové systémy. Efektívne daňové systémy musia zabrániť daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a daňovým spoločnostiam primerane a rovnako.

15. **Všetci pracujúci ľudia v Európe si zaslúžia zvýšenie miezd**, riešenie mzdových rozdielov a posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti. Potrebujeme lepšie rozdelenie bohatstva a konvergenciu miezd smerom nahor, a to z dôvodu dosiahnutia sociálnej spravodlivosti a boja proti narastajúcim nerovnostiam. Je neprijateľné, aby zisky a produktivita neboli prerozdelené tým zamestnancom, ktorí ich vytvorili, a to najmä v krajinách s nízkymi mzdami postihnutými masívnym únikom mozgov, ktorý vyvoláva rozčarovanie o Európskej únii. Práca rovnakej hodnoty by sa mala vyplácať rovnako v celej Európe, v rámci odvetví a pre ženy a mužov.

16. Riešenie - zvýšenie miezd a dosiahnutie lepšej životnej úrovne a dostatok práce pre všetkých - je **kollektívne vyjednávanie**: rokovania medzi zamestnávateľmi a odborovými zväzmi o spravodlivých mzdách a pracovných podmienkach, najmä na podnikovej úrovni v každom odvetví a krajine. To si vyžaduje, aby právne predpisy EÚ a vnútroštátne právne predpisy posilnili kapacitu a silu sociálnych partnerov, umožnili vyjednávanie a uplatňovanie kollektívnych dohôd a rozšírili ich pokrytie medzi zamestnancami.

SPRAVODLIVÝ PRECHOD

17. Paralelné prechody smerom k nízkouhlíkovému a digitálnemu hospodárstvu musia byť riadené tak, aby nikto nezostával. Potrebujeme novú priemyselnú politiku EÚ s cieľom vytvoriť nové pracovné miesta a príležitosti a zabezpečiť, aby hospodárska súťaž a právo obchodných spoločností v EÚ neohrozili zamestnanecké, sociálne a odborárske práva. Viac demokracie v zamestnaní pomôže dosiahnutiu spravodlivej sociálnej zmeny.

18. To znamená predvídať zmeny a pomôcť zamestnancom postihnutým **pre-rušením práce a transformáciou** z dekarbonizácie, digitalizácie, automatizácie a globalizácie. Zamestnanci musia hovoriť o tom, ako sa pracovné miesta menia a musia získať silnú podporu pri ohrození pracovných miest prostredníctvom verejných a súkromných investícií, sociálneho dialógu a kollektívneho vyjednávania a primeraných vzdelávacích politik.

- 19.** To znamená zabezpečiť, aby **všetci zamestnanci na neistých pracovných miestach** v platformách a gig ekonomikách, ako aj v tradičnejších sektoroch vrátane samostatne zárobkovo činných osôb mohli mať slušné mzdy, rovnaký prístup k primeranej sociálnej ochrane a rovnaké práva ako ostatní zamestnanci, vrátane vstupu do odborov a kolektívneho vyjednávania.

SOCIÁLNA SPRAVODLIVOSŤ

- 20.** EÚ musí obnoviť svoj sociálny model plným implementovaním „**Európskeho piliera sociálnych práv**“ na európskej a vnútroštátnej úrovni. Táto implementácia musí zahŕňať právo na kvalitné vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie, BOZP, spravodlivé pracovné podmienky, spravodlivé mzdy, bezpečné zamestnanie, rodovú rovnosť, rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a kvalitné verejné služby. Prístup k primeraným systémom sociálnej ochrany, spravodlivým dôchodkom, bývaniu a sociálnym službám musí byť zabezpečený pre všetkých, na rovnakom základe z hľadiska príspevkov a výhod. Toto všetko sa musí stať prostredníctvom zapojenia zamestnancov a ich odborových zväzov na všetkých úrovniach.
- 21.** **Migrácia** musí byť riadená tak, aby boli chránené ľudské práva. Všetci ľudia majú mať zabezpečené rovnaké zaobchádzanie v práci, aj v občianskej spoločnosti. V celej Európe musíme spolupracovať na integrácii a začleňovaní migrantov v prospech všetkých. Musí sa zabezpečiť spravodlivá mobilita pre všetkých zamestnancov z EÚ a tretích krajín, pričom boj proti sociálnemu dumpingu musí byť prioritou.
- 22.** **Politika EÚ v oblasti obchodu a globalizácie** musí byť spravodlivejšia a venovať väčšiu pozornosť sociálnym právam, nielen slúžiť záujmom nadnárodných spoločností. EÚ musí prispieť k realizácii cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja - vrátane chudoby, dôstojnej práce, znižovania nerovností a rodovej rovnosti - v Európe, ako aj vo zvyšku sveta a tieto musia formovať všetky politiky EÚ – „domáce“ aj medzinárodné.
- 23.** EÚ by sa mala usilovať o posilnenie celosvetového záväzku k medzinárodnej spolupráci vrátane podpory demokracie v OSN a Medzinárodnej organizácii práce (MOP) a posilnenia demokratizácie ostatných medzinárodných orgánov a podpory sociálnej spravodlivosti.

EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION

WWW.ETUC.ORG

